

LA POLS

I

EL FOC

Glòria Coll Domingo

Accèsit a la IIa edició de joves.lit

AVUI

Avui no he deixat de trobar retalls:
eres tu, repartit per tots els carrers.
Es palpava ben dens el malaltís enyor
fins en els carrers que no havíem trepitjat junts;
era un cert esperit de contagi, que, lliure,
s'havia escampat per la ciutat.

Avui bevia el cafè que tu mai no has begut
i t'hi ensumava, com si t'hi haguessis perdut.
I t'imaginava de cop i volta entrant al cafè,
llucent com en un somni, sense avís ni cita prèvia.

Avui sé que ja no te m'escaparé,
que sols viatjaré per les teves ciutats d'amor:
totes planes, per evitar l'antic vertigen dels teus desamors.

I no tornaré a fugir-te
sense abans haver-te allisat el camí.

AMOR BASTARD

Mai vaig saber què em deien els teus ulls.

Ara, recordant-los, ho tinc més clar:

mai vaig voler mirar-los rera els vidres.

Tanmateix, tanco els ulls i encara hi ets,

contemplant-me inamovible dins meu,

perseguint-me amb el teu amor bastard

que vol patrocinar el meu —comprar-lo—.

...Els teus ulls buits em fan venir basarda.

Ja t'ho vaig dir, amor: encara et tinc por.

No et veig pels carrers, però t'hi endevino:

t'ensumo de nits, a les cantonades

més inquietants que dormint m'assetgen.

Sé que ets viu, avui. Podria plorar,

plorar-te mort o vida, tant hi fa.

Podria riure, riure-me'n de tu,

burlar-me de tu. Podria dormir,

però sento por de tancar els meus ulls

i no poder deixar de veure els teus.

Amor, oblida'm. Amor, no t'odio:

és sols que el meu llit fa ja una altra olor.

TOT EM SOBRA I TOT EM MANCA

Sempre que m'espero en aquelles escales
m'adono que no vull tornar enlloc,
que d'allí no en vull marxar.

Ja hi estic bé a les escales, esperant:
que ningú es preocupi, no els necessito pas.

Però no tenen remei: vénen a buscar-me,
i de les escales me'n vaig.

I llavors vaig apropant-me a casa,
al meu poble olent de pinsos i fems,
al meu carrer fet de lleixiu i pixum de gat,
a dins a casa —on totes les olors se'm multipliquen—
i m'adono que tot em sobra i tot em manca.

Perquè aquell carrer cada dia el trobo
més semblant a tot, més avorrit,
i començo a adonar-me que m'han enganyat,
que en realitat no em pertany.

I encara no sé encara quin carrer em toca,
quin havia d'haver sigut el meu
però per vés a saber quins salvatges motius,
mai no he pogut trepitjar.

I la casa, i les parets que em cauen
tampoc no em pertanyen.

Ma germana va dir-m'ho gran
i va ser la cosa més sencera
que li havia sentit dir:
“tant que van esforçar-s'hi,
i tot plegat ha sigut un fracàs.”

Doncs podien haver-s'ho estalviat.

LA MEITAT DE MIG PASSAT

Sols hem de parlar d'allò
que, en major o menor mesura,
ens pertany.

Dit això, em limitaré tota la nit a confessar
sobre el passat, tota la nit silent i amarga
sobre el passat que tinc a mitges
perquè em pertany només a mitges,
i és que és ben cert que del meu passat
en conec sols la meitat del que me'n diuen,
i el que me'n diuen és, segur, menys de la meitat
de tot allò que en real fou.

Un avi amb un cinema que estimava tant
que va sentir-se en el deure d'apedregar-lo,
de nits, quan van requisar-li per roig.

Un pare que és com l'amic de confiança del nen,
que amb els anys acaba odiant perquè massa en coneix.

I el tems i t'incomoda quan retorna a tu
perquè tu ja no ets aquell infant perdut,
que tu ja ets un altre
que ell no sap ni vols que sàpiga.

Jo un desconegut i un desconegut per mi.

Una mare que no oblidarà mai que va equivocar-se
i en pagarà tota la vida cada conseqüència,
i en considerarà conseqüència cada un de tots els mals .

Una mare que només té uns fills
que només la tenen a ella.

Sols podem parlar d'allò
que, en major o menor mesura, ens pertany,
i en mi és: la meitat de mig passat.

TURMENTA

No et diré com plou avui,
la turmenta que s'ha encapritxat de fer
recordatori del dia en què arribares.

No t'ho vull dir: ja saps
com critico els poemes de temps plujós.

Avui, però, després de tot —de tant—,
he sentit que sóc culpable,
i ha estat l'únic cop que m'hi he sentit de veres.

L'altra vegada, quan em parlaves de mort,
m'hi havies conduït tu.

Ja ho saps: allò només va fer-nos allunyar.

Sé que vaig fer el que tocava,
però si em poso al teu lloc et compadeixo.

Em fa mal pensar que potser no m'estimes,
pensar que ja has sucumbit,
que ja no lluites la batalla
que et vaig fer creure que no podries vèncer.

Em fa mal pensar que finalment cedires
a la meva veu cruel, devastadora.

Tal dia com avui –dia turmentós–

teníem el calçat xop,

doblement emparellat.

Recordo les sabates prop la finestra,

tomant el sol l'endemà

del primer dia junts, de la vida nostra.

Les nostres sabates, les nostres vacances...

Ara el meu nostre ha canviat;

el teu nostre, un record que has oblidat.

DANSA MORTAL

Ferida de llum, em cobreixo tota jo
d'un romanticisme que em sobrepassa.

Allò que dèiem de la passió:
que de tanta i tanta, un dia ja no m'hi cabrà.

Des que t'estimo
que mai no havia sentit res de semblant.

Des que t'adoro
que no faig res més que esperar el nostre moment;
i ara que ja el tinc, amor,
què en faré?

M'agradaria brodar els llençols
amb el fil d'aquell petit somni
i fer cant cada respiració,
cada teu esbufec.

Em veig al sostre reflectida
i sé que tu encara balles sobre meu,
o que jo ballo i tu t'hi mors,
o que tots dos ballem una dansa mortal,
mortal de tan esperada, de tanta passió
passada per un tub petit que degoteja el propi verí.

ELS DIES BUITS

Xopa't del pa mullat record d'aquells dies.

Aprendre a triar és aprendre a renunciar,
vaig llegir un de tots aquests dies,
un dia, que era com avui, el dia buit.

Enfonsa la teva mà blanca en el pa moll d'aquells dies:

ja només ens queda aigua i molles
dels dies feliços,
i vull alimentar-me'n únicament, estrictament.
Els dies feliços, aquells dies, els dies
que ja no són aquests.

Pa. Aigua...

Ja sóc tant sols
allò que criticàvem de la gent: menjar, dormir,
beure, treballar: això no és vida, dèiem,
i sempre, tot, ho omplíem d'una o altra melmelada
per assaonar el pa
i sabons nous amb què embrutar-nos dins l'aigua.
L'aigua només era aigua quan ens cobria als dos,
i sempre dins l'aigua,
dia i nit delectant-nos, rabejant-nos, envescant-nos!

Aigua sobre aigua, aigua dins aigua, aigua fora els cossos

i aigua en els cossos, aigua als llavis,
plens n'eren els dits, plenes les mans i els pits,
i el clatell aigua, i els ulls tots fets d'aigua
i relliscant-nos ulls i ulls i fonent-se ulls amb ulls,
descomponent-se, dissolent-se...!

Quatre ulls a terra com aigua espargida.

Aprendre a triar és aprendre a renunciar,
vaig llegir rere la porta d'un lavabo públic
un d'aquests dies que ja no és un dels nostres dies.

Jo em sé incapaç de renunciar a aquest poc pa
que em queda i que és moll de la nostra aigua.

Tu no en vas aprendre —com aprendre una cosa així?—,

Simplement, et vas aixecar i te'n vas anar.

Vas renunciar a mi en un acte de tria, és clar,

mes un acte de tria que sé impulsiu:
no pots, no és possible, no hagueres pogut
aprendre a renunciar a l'aigua més teva...!

Entafora't en la massa del pa moll herència d'aquells dies,
desfés a grans gambades el camí de la fugida.

Retorna a l'aigua més teva, que és sens dubte la més meva

i tornem a assaonar tots els pans nous amb les melmelades d'ahir.

Jo mai aprendré prou a creure'm
que em cal aprendre a renunciar-hi.

NO ET RECORDO

No, no; no et recordo.

Per esdevindre, el record requereix
temps o distància.

I jo, a tu, no et recordo:

et visc, em vius sempre als llavis,
als peus quan camino, als ulls del mirall.

Vius en mi com una segona pell:

imperceptible, obviada, fins ignorada,
només se't descobreix pels estralls del temps,

que et van colrant de daurat

a mesura que m'apartes el fred.

A poc a poc es converteix així la teva llum
en evidentíssim encuny, explícit estigma en mi.

No m'agrada pensar-hi.

Evito tant com puc somniar en tu.

Transformar els grans moments

en mers records

és un pas irreversible.

No, amor, no,

no és que em revisquis sempre als llavis.

És que m'hi vius ara,

t'hi visc ara,
amb l'eterna pervivència
que els mots en present comporten.

POESIA D'IMATGERIA

ORDENACIÓ DE PENSAMENTS ESTRAMBÒTICS

Creu-me quan dic

que si tu hi fossis jo me n'aniria a mar

que mentre tornessis jo parlaria amb d'altres

que mentre te n'anessis jo miraria com te'n vas

que quan em trucaries jo penjaria només darrere teu

que en parlar et miraria els llavis sols si em miressis tu els pits

que vora les teves natges segur m'hi sentiria millor que vora els teus ulls

que mentre dormissis escriuria versos cada un sempre més llarg que l'anterior

creu-me tu perquè jo no em puc creure mentre penso encara de nits vora la finestra

que tot allò que sentia mentre movies la llengua per les meves pells era anecdòtic

que cada mirada de peus i mugrons havia estat un encontre astral inconcebible

que els teus cabells de coure eren en realitat filferros roents

que els mots per tu dits eren apresos a la televisió

que la pluja forta era fruit dels teus ritus

que el vi bo l'havies pagat només tu

que al mar tu hi vindràs amb mi

L'HERÈNCIA

M'agradaria tancar-me a l'armariet

dels comptadors de la llum.

Quan, d'aquí uns mesos, un humil tècnic

m'hi trobés ben arraulida, ja ningú em podria redreçar.

Caldria enterrar-me així, feta una bola,

en una tomba especialment feta per a mi.

“Morí com en vida —escriuran a l'epitafi—: vanitosa i capritxosa.

Però sense dubte, ens féu un favor al partir.”

RECORREGUT NOCTURN I SIMPLE

L'església petrificada i groga.

La plaça, amb la mateixa gent.

Els fanals blancs del carrer.

La pudor en llançar la brossa.

Els mateixos estels des del mateix angle.

Els fanals de blancor enlluernadora.

La clau, que entra però no gira.

El meu rostre reflectit al vidre de la porta.

El meu rostre, que és el de sempre.

I la clau, que no gira.

POLSEGUERA

Cada cop que se n'anava
aixecava una espessa polseguera.
N'aixecava tanta, que persistia
la pols a l'aire, i, passat un temps,
quan se li acudia de tornar,
no el veies mai vindre, amagat
encara entre la pols.

Ara, un asfalt poderós ha cobert l'amplada
de tot el camí, i ja no ens en queda rastre
ni el guarda cap estrella. L'horitzó és tan net
que fa por de mirar-lo
mentre esperes que ell retorni
en qualsevol moment,
des de cada cantonada.

L'ABANDÓ

Voldries saber què passa a casa
fins i tot mentre jeus en qualsevol llit.
Tu no t'adones del teu aspecte estúpid,
l'aspecte d'un home massa gran per aquest llit
i encara vestit amb l'uniforme de la feina,
que ni t'has tret el bolígraf
de la butxaca de la jaqueta.
Potser voldries saber què passa a casa
mentre jo m'atanso al gran finestral
del menjador, la casa oberta,
i contemplo el món davant meu,
com m'acull la nit oberta.
Potser ho voldries... però jeus
en un llit que és massa petit
per encabir-hi cap preocupació.

SABATES I COLOMS

Hi ha sabates per tota la casa.

Sabates, sabates negres i marrons i blanques,
sabates petites i grans, de pell, de roba,
calçats de tot tipus.

Cada dos passes m'entrebanco
amb sabates desaparellades...

I jo no suportó tot aquest munt
de sabates que m'acorrallen els peus
i em fan barrera a les portes i a les finestres
i que són a les taules i als llits
i a sota i damunt i dins, i sabates i sabatilles,
i cap que m'agradi, cap de meva,
tot sabates i petjades i petjades i sabates.

I jo voldria viure sola i descalça
en un pis petit per poder controlar
sabates i portes, finestres i petjades.

I que cap colom s'escolés per cap ranura.

PRIMERA POESIA DES DEL BALCÓ

Hi ha algú que juga a voleibol, a la platja.

Des d'aquí veig sols la pilota,
que rebota invencible en el seu vaivé.

De cop, m'atrapa la salabor del mar
i la suor, una escalfor
radiant de les pells pel sol tot just colrades,
el pessigolleig de la mica
de sorra als peus, incrustada als dits ja eixuts...!

De segur que ni els mateixos jugadors
poden sentir tot el que jo sento,
sola des d'aquest tendre balcó de tarda.

IMATGE PRIMERA

Perforant-te l'aurella
no n'hi haurà prou
perquè entenguis
cada
ca- dèn-
ci-
[ə]

IMATGE SEGONA

Decapiteu-me:
jo sóc aquella que busqueu.
Blava, roja, groga o negra:
totes aquestes sóc jo.
Segur que, sols afusellant-me,
l'encerteu.

IMATGE TERCERA

Lavabo? Final passadís
amunt, escales, dreta,
ascensor fins tercera planta,
porta davant la torreta.

Quan ja l'hagi ben regada,
entri a la latrina i defequi
a les finestres.

Li preguem no estiri la cadena,
que al país no li convé.

IMATGE QUARTA

Tot aquell balanceig que fa la clau
de nit abans d'entrar al forat
del pany de la porta de casa
no és en va, no,

sinó que és la materialització de la inconsciència,
que dubta i divaga de si entrar o no,
tornant, altre cop i com sempre,
amb les mans buides.

IMATGE CINQUENA

Colla de gamberros,
fugiu del meu jardí!
Jo decidiré quan és l'hora
de tallar la rosa
i quan és hora
de desfullar el roser.

IMATGE SISENA

No em veig capaç
de plegar
el llençol
tota sola.
Tota sola,
no podré doblegar
el llençol,
a plecs,
que no s'arrugui,
jo sola amb el llençol,
amb el llençol
tota sola.

IMATGE SETENA

El martell del veí
que pica a totes les parets,
sé que acabarà
—si és que encara no hi és—
al seu cap, ferit de mort.

I d'ell ningú n'enyorarà res.